

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

GEREFORMEERDE GEMEENTE
NIEUWERKERK

04 De Heilige
Schrift...

08 Gedenk de
gevangenen

20 Veranderende
begrafenisgebruiken

Reiniging door het bloed van Christus

ds. J.J. van Ekeveld, Zeist

Johannes spreekt hier over het bloed van Christus. Daarmee wordt aangeduid alles wat Jezus gedaan heeft om zondaren zalig te maken. Heel Zijn lijden en sterven, heel Zijn Borgwerk.

► **Het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde.**

1 Johannes 1:7b

Als je bloed uit je lichaam wegstroomt, dan stroomt je leven weg. Bloed is leven. Zo gaf de Heere Jezus Zijn leven. Zijn Borgwerk liep erop uit dat Hij de dood is ingegaan. Meer kon

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE NIEUWERKERK

In 1856 wordt er in Nieuwerkerk een Ledeboeriaanse gemeente geïnstitueerd, die bijeenkomt in de tot kerk verbouwde schuur van Jan van der Have aan de Molendijk. In 1873 wordt deze 'schuurkerk' vervangen door nieuwbouw. In verband

met de groei van de gemeente wordt het aantal zitplaatsen verschillende keren uitgebreid, zoals in 1923, als men zich met de plaatselijke Bakkeriaanse gemeente verenigt. Bij de watersnoodramp van 1953 wordt Nieuwerkerk zwaar getroffen. Van de 1860 inwoners komen er bijna 300 in de golven om, waarvan 73 uit de kerkelijke gemeente. Op 21 april 2004 legt ds. A.J. Gunst de eerste steen van het huidige kerkgebouw. Hij mediteert daarbij over 1 Samuël 7:12. Op 16 februari 2005 neemt hij de nieuwe kerk (met 450 zitplaatsen) in gebruik met een preek over Psalm 4:7: 'Velen zeggen: Wie zal ons het goede doen zien? Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o HEERE'. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'In Uw gemeente goed'. Het aantal belijdende leden bedraagt 242, het aantal doopleden 203.

Hij niet geven. Hij heeft alles gegeven, niet voor vrienden, maar voor vijanden.

Moest Hij werkelijk de dood in? Was Zijn lijden niet genoeg geweest? Dat Jezus Zijn bloed moest geven, heeft alles te maken met het recht van God. In het paradijs had de Heere gesproken: 'Ten dage, als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven' (Gen. 2:17). Adam heeft gegeten en wij in en met hem. Daarom moeten wij de dood sterven. Waarom? Omdat de Heere rechtvaardig is.

De Heere kan onze zonden niet door de vingers zien. Een vader of moeder doet dat weleens bij hun kinderen. Maar zo is het bij de Heere niet. Dan zou Hij ophouden de rechtvaardige God te zijn. De Heere is rechtvaardig. Daarom straft Hij de zonde met de dood. Hebt u dat al leren zien in uw leven? Hebt u het al leren belijden dat u Zijn gramschap dubbel waardig bent en dat Gods doen rein is?

Weet u wat nu het grote wonder is? Eer God de zonde ongestraft liet, heeft Hij die gestraft aan Zijn eigen Zoon. Hij had alle recht gehad om die gevallen mensheid voor altijd te verbranden in Zijn rechtvaardige toorn. Maar dat heeft de Heere niet gedaan. Hij heeft Zichzelf in gevallen mensen willen verheerlijken. Daarom heeft Hij een weg van zalig worden willen openen in Zijn eigen Zoon. Dat betekende wel dat Christus in de plaats van Zijn kinderen het volle oordeel over de zonde moest dragen en wegdragen. Gods recht eist de dood op de zonde en daarom moest Jezus de dood ingaan.

Vloek en schande

Wat heeft dat de Zaligmaker veel gekost. Hij wilde de hemelse heerlijkheid verlaten en neerdalen in de vloek en schande van beneden. Toen Hij acht dagen oud was, vielen bij Zijn besnijdenis al de eerste druppels bloed. Toen Hij Zijn zware strijd streed in de hof van Gethsémané werd Zijn zweet als grote druppelen bloed. Zie Hem hangen aan het kruis. Hij gaf

Zijn bloed. Hij gaf Zijn leven. Maar Hij heeft het ook uitgeroepen: 'Het is volbracht'. Zijn Vader heeft Zijn volbrachte werk goedgekeurd. Nu mag de boodschap van het Evangelie klinken dat het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt van alle zonde. Nu mag het gepredikt worden dat we voor deze Zaligmaker nooit te slecht kunnen zijn. Het werd voor Paulus zo'n wonder dat hij, de grootste zondaar, barmhartigheid kreeg door het bloed van het Lam. Zou het voor u dan niet kunnen?

Als u uw zonde niet wilt loslaten en niet wilt buigen voor de Heere, dan is dat de weg naar de ondergang. Maar, zo lezen we hier in het negende vers: 'Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve, en ons reinige van alle ongerechtigheid'. Dan kunt u de zonde niet meer liefhebben, dan zult u die haten, ook al blijft de strijd tegen de zonde.

Zoek het dan buiten uzelf, zoek het op uw knieën, zoek het bij Hem.

Hoe krijg ik hier deel aan? Dat er vergeving van zonden is door het bloed van Christus, dat geloof ik, maar zijn mijn zonden vergeven? Zolang u de zonde liefhebt en de strijd tegen de zonde niet kent, is er geen vergeving. Het is nodig dat u het verschrikkelijke van uw zonden leert zien. Ik heb God niet gegeven wat Hem toekomt, mijn leven is niet zoals de Heere dat van mij vraagt. Ik heb met God niet gerekend, zoals ik met Hem had moeten rekenen.

Vrede met God

Vraag of de Heere u dit wil laten zien.

Daar gebruikt Hij Zijn Woord voor. Onderzoek biddend het Woord en kom biddend onder de prediking. Als de Heere ons laat zien wat het betekent dat we tegen Hem gezondigd hebben en dat Hij rechtvaardig is, dan houden we in onszelf geen grond meer over om op te staan. Dan leren we dat onze beste werken voor God nog enkel zonde zijn en dat de Heere rechtvaardig zou zijn als Hij ons voor altijd zou verstoten. U moet erkennen dat u naar recht het oordeel hebt verdiend, en toch hunkert uw hart naar Hem. Kent u dat in uw leven? Blijf dan zo maar voor de Heere liggen. Probeer uzelf niet op te knappen, want dat lukt nooit. Smeek Hem om genade in het bloed van Christus. Voor zulke mensen wil de Heere door Zijn Geest het Evangelie openen.

Wat is het een wonder als u dan uitzicht krijgt op Christus, Die daarvoor zo verborgen voor u was, al had u duizendmaal van Hem gehoord. Maar dan, met het zicht op Hem zoals Hij Zich in het Evangelie openbaart, komt er ruimte, waar u geen ruimte meer had. Dan zegt u in verwondering: Nu kan de grootste zondaar zalig worden, want nu kan het zelfs voor mij, omdat het bloed van Christus reinigt van alle zonde.

Het is de Geest van Christus, Die plaatsmaakt voor Hem, Die leert vluchten tot Hem en leert hopen op Hem. Ja, Gods Geest werkt het geloof, waardoor we onszelf leren verliezen, maar, zo schuldig als we zijn, ons onvoorwaardelijk leren toevertrouwen aan de Zaligmaker alleen. Door dat geloof vinden we vrede met God.

Zoek het dan buiten uzelf, zoek het op uw knieën, zoek het bij Hem. Zijn bloed reinigt van alle zonde. Dan ziet God uw zonden niet meer, maar alleen de verdiensten van Christus. Dan is er vrede met God. Daarom kan het. U kunt er nooit genoeg om vragen.

*Moede kom ik, arm, en naakt,
Tot de God, Die zalig maakt. ♦*

Uit:
HET ABC VAN HET GELOOF
dr. A. Comrie
(uitg. De Banier, 2016).

A

ARMOEDE

Gods kinderen worden in het Woord, niettegenstaande alles wat nu al gezegd is, heel terecht en ook met veel nadruk 'armen' genoemd. Tegelijkertijd moeten wij belijden dat zij armen zijn met veel bezittingen! Wilt u weten in welk opzicht zij arm zijn? Ik zal het u zeggen. Zij worden arm genoemd omdat hun *maatschappelijke positie* - en dat is naar Gods wil - heel vaak zo is (1 Kor. 1:26).

- a. Zij hebben meestal geen bezittingen in het hier en nu; zij zijn de armen van de wereld. De echte godsvrucht wordt maar zelden in de koninklijke hoven en paleizen aangetroffen. Want zo onmogelijk als het voor een kameel is door het oog van een naald te gaan, zo onmogelijk is het voor de rijken om het Koninkrijk van God binnen te gaan (zie Matth. 19:23, 24). Daarom zegt Paulus: 'Gij ziet uw roeping, broeders, dat gij niet vele wijzen zijt naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele edelen' (1 Kor. 1:26). Jezus noemde als bewijs dat Hij de ware Messias was het feit dat aan de armen het Evangelie werd gepredikt (zie Matth. 11:5). Het is meestal Gods weg om de godzalige vromen in eenvoudige huisjes te laten wonen. Toen Christus mens werd, gebeurde dat door geboren te worden uit een arme Maria. Toen Hij discipelen aanstelde, waren het Galileeërs. Toen Hij predikte, deed Hij dat aan de armen. God toont daarin Zijn grote wijsheid dat Hij het goede zaad zaait te midden van

- ▶ doornen en distels van wereldse beslommingen, maar dat Hij ervoor zorgt dat die het zaad niet kunnen verstikken.
- b. Wat hun afkomst betreft, zien we dikwijls dat edele en machtige personen niet door God geroepen worden, wel zij die onaanzienlijk zijn. Daarom zegt Paulus ook dat God het onedele en het verachte in de wereld kiest (zie 1 Kor. 1:28).
- c. Wat hun lichamelijke gesteldheid betreft, zijn zij vaak zwak en kwetsbaar en hebben zij veel pijn. Dat wordt ook aangegeven in de gelijkenis waarin we lezen dat de dienstknechten lammen, kreupelen, verminkten en blinden moeten dwingen om binnen te komen (zie Luk. 14:15-24). Door deze zwakken worden de sterken beschaamd.
- d. Ten slotte zijn zij wat hun beaafdheid betreft eenvoudige, onbekwame en simpele mensen. Zo typeert Paulus hen ook (zie 1 Kor. 1:27). En al is dit voor ons niet helemaal te begrijpen, het is wel de gewone weg die God gaat. U moet het ook niet zo opvatten alsof al hun armoede hierin zou bestaan, o nee!

We zullen nog meer noemen dat onder deze armoede valt.

Het zijn vooral de *armen van geest* die we op het oog hebben. Dat zijn armen die in het bewustzijn van hun gebrek tot God roepen (Matth. 5:3). Zij worden om verschillende redenen 'armen' genoemd. De eerste is wel omdat *God hen arm maakt*. Als de Heere in Zijn Woord door Zijn Geest arme en verloren zondaren opzoekt, vindt Hij hen in verschillende omstandigheden. Het kan zijn dat Hij hen vindt als hoogmoedige farizeeërs, die God danken dat zij niet zijn zoals de andere mensen. Hoewel zo iemand naakt, blind, jammerlijk, arm en ellendig is, voelt hij zich net als de gemeente van Laodicéa rijk en verrijkt, en heeft hij geens dings gebrek (zie Openb. 3:17).

▶ wordt vervolgd

De Heilige Schrift en het moderne leven

Studiesecretariaat Schriftgezag

Er is in onze samenleving van alles aan de hand. Er ligt een politieke aardverschuiving achter ons en er spelen allerlei maatschappelijke debatten over bijvoorbeeld klimaatverandering, gender en het koloniale verleden. Logisch, denkt u misschien. Mensen zonder God hebben geen kompas. Toch speelt de verwarring niet alleen bij hen. Ook in de kerk is er verwarring, onzekerheid en soms een bedenkelijke zwijgzaamheid.

Met dezelfde Bijbel komen kerkmensen tot heel andere conclusies. Een voorbeeld. Een dame die de opleiding tot predikant volgt, vertelt in een interview: 'Exegetisch kan ik niet dichttimmeren dat ik als vrouw mag voorgaan, maar ik voel wel een roeping' (Nederlands Dagblad, 29 juni 2023). Een ander voorbeeld: Een predikant vindt het prima als twee mannen met elkaar trouwen. Niet zozeer omdat de Bijbel zou zwijgen over homoseksualiteit, maar meer omdat de Bijbel op dit punt niet nagevolgd hoeft te worden. Met zijn woorden: 'Als jouw vrouw ongesteld is, moet ze dan ook buiten in een tent slapen, omdat ze onrein is? En als je steelt, moet dan je hand er afgehakt worden?' (Nederlands Dagblad, 1 oktober 2022).

Het is wel duidelijk: moderne vraagstukken vragen nadrukkelijk óók in de kerk om aandacht. En dan gaat het niet alleen over seksualiteit, maar evengoed over wetenschap en de moderne cultuur. De moeilijkheid van deze moderne vragen is dat ze als nieuw gepresenteerd worden. Het lijkt alsof dit nu de laatste waarheid is en het verleden heeft afgedaan. Hoe moeten we hiermee omgaan? En waar komt het vandaag voor ons

op aan? In deze korte artikelenserie willen we hier bij stilstaan.

De Schrift in deze tijd

De vraagstukken van onze tijd hebben alles met de Heilige Schrift te maken. Wat zegt de Bijbel over homoseksualiteit? Gaan evolutietheorie en de Bijbel samen? Kunnen vrouwen ook in de kerkelijke ambten dienen? Mag je volgens de Bijbel in transitie gaan als je je niet thuis voelt in je lichaam?

De antwoorden op deze vragen zijn in de brede gereformeerde gezindte al lang niet meer hetzelfde. Op grond van dezelfde Bijbel worden tegenstelde antwoorden gegeven. Dit is heel verwarrend. Kun je dan met de Bijbel alle kanten op?

Een bijkomende moeilijkheid is dat ervaringsverhalen een grote rol spelen in de discussie. In verschillende kerken is bijvoorbeeld ruimte voor vrouwelijke predikanten. In christelijke media komen deze vrouwelijke predikanten geregeld op een sympathieke manier aan het woord. Ze vertellen dan dat ze geen radicale feministen willen zijn, maar orthodoxe theologen. Een orthodox tegengeluid zal voor zo iemand per definitie ook een persoonlijke aanval betekenen.

Dat maakt de discussie lastig. Het probleem zit echter dieper. De vrouwelijke voorganger in het interview twijfelt of de Schrift het ambt voor vrouwen goedkeurt, maar haar eigen roepingsgevoel geeft de doorslag. De oude regel 'bij twijfel niet uitvaren' krijgt hier een andere invulling. Ze heeft wel twijfels of de Bijbel de vrouw in het ambt goedkeurt, maar die twijfel heeft niet het laatste woord. De eigen ervaring is zo duidelijk dat bij deze twijfel toch 'uitgevaren' kan worden. Vanuit deze gedachte zal ieder mens dus ook andere keuzes maken, want we zijn allemaal anders.

Reactie nodig

Hierboven zijn enkele voorbeelden genoemd. Er zouden er nog veel meer te noemen zijn. Zoveel is inmiddels wel duidelijk dat de Bijbel een andere plaats krijgt in de discussie over moderne vragen. Er wordt nog wel gezegd dat de Bijbel gezaghebbend is, maar in de praktijk is ze niet meer het einde van de discussie. Het blijkt voor de uitleg van de Schrift uit te maken hoe je zelf in het onderwerp staat. Dit vraagt om een reactie, juist van degenen die ook in de praktijk willen vasthouden aan het gezag van Gods Woord. Wanneer we ons bezinnen op het geven van een reactie, zijn twee zaken van belang. Ten eerste: de moderne cultuur heeft iets van een oerwoud. Het is moeilijk om door

te dringen in de moderniteit, zoals we de moderne cultuur noemen. Er zitten allerlei ingewikkelde kanten aan en er worden dikke boeken over geschreven. Ten tweede is de moderniteit overall mee verweven. Deze manier van denken en leven heeft zich breed verspreid onder alle lagen van de bevolking en komt zelfs in het leven van alledag geregeld naar voren. Een reactie op moderniteit vraagt dus om een reactie op twee niveaus. Enerzijds is het belangrijk dat sommigen zich diepgaand bezinnen op inhoud, achtergronden en geschiedenis van de moderniteit. Anderzijds is het belangrijk dat deze bezinning vertaald wordt naar de dagelijkse praktijk van pastoraat, onderwijs en opvoeding.

Vertrekpunt

Het studietoelichting Schriftgezag heeft de opdracht om aan beide niveaus een bijdrage te leveren. Deze artikelenreeks is bedoeld als een eerste vertaalslag van de studieresultaten naar de praktijk van pastoraat, onderwijs en opvoeding. Daarbij zal vooral ingegaan worden op hoe we met de botsing tussen moderniteit en Schriftgezag om moeten gaan. Wat moet het vertrekpunt zijn? In dit artikel zijn enkele voorbeelden besproken van mensen die moderne antwoorden geven op moderne vragen. Deze antwoorden zijn illustraties van wat breed leeft. Twee dingen komen daarin steeds weer terug.

Als eerste krijgt de mens zelf met zijn denken, willen en voelen veel ruimte. Dit zegt iets over hoe mensen zichzelf zien. We noemen dit het zelfverstaan. Als tweede krijgt de Bijbel maar beperkt ruimte. De Bijbel mag natuurlijk wel iets zeggen, maar de Bijbel mag niet bepalen hoe wij (willen) zijn. De Bijbel is het Woord van God, maar we mogen zelf bepalen hoe we ons identificeren. Dit zegt iets over hoe de Bijbel gezien wordt: de Bijbel als inspiratiebron of als gespreksvriend. We spreken dan van een modern Schriftverstaan.

Gewoon liefde

Laten we nog eens twee voorbeelden bekijken waaruit blijkt hoe groot de rol van dit moderne zelfverstaan is en wat de gevolgen zijn voor het Schriftverstaan.

Een lesbische vrouw wordt in een interview hoe ze zichzelf als lesbienne geaccepteerd heeft. Ze zegt: 'Het mooie was dat voor mij heel veel op zijn plek viel. Ik ben oké zo en God houdt van mij, dacht ik meteen. Ik kan het niet eens verklaren. Een diep, veilig gevoel: als God goed is, dan is hoe ik mij goed voel, misschien ook wel gewoon liefde. En God is liefde, dus dit past' (Nederlands Dagblad, 20 juli 2023).

Een transgender verklaart in een interview in transitie te zijn gegaan omdat het mocht van God. Elders schrijft deze transgender dat God weet dat ze een mannelijke voornaam heeft: 'Ik troost me met de gedachte dat God me wel bij mijn naam noemt. Hij houdt van mij. Hij kent mij door en door'.

In beide voorbeelden komt het zelfverstaan sterk naar voren: ik ben zoals ik voel dat ik ben. Tegelijk staat dit zelfverstaan los van het Schriftverstaan. Over wie ik zelf ben, zegt de Bijbel zogezegd niets, daarover kan alleen mijn eigen ervaring mij iets leren. Moderne mensen vormen eerst een beeld van wie ze zelf (willen) zijn, vervolgens kijken ze wat ze al dan niet nog aan de Bijbel hebben. Wanneer we deze analyse meenemen naar de gereformeerde belijdenis, blijkt deze verrassend actueel te zijn. In de volgende aflevering willen we daar verder bij stilstaan. ♦

► Ook in de kerk is er verwarring, onzekerheid en soms een bedenkelijke zwijgzaamheid.

► wordt vervolgd

Volbracht, voldaan, betaald

ds. C.G. Vreugdenhil, Houten

**Toen Jezus dan de edik genomen had,
zeide Hij: Het is volbracht.**

Johannes 19:30a

**'Het is volbracht'. Dit is een speciale boodschap,
want in eerste instantie ontdekken we geen adres
op deze boodschap.**

In het Nederlands zijn het drie woorden: 'Het is volbracht', maar in de grondtaal is dat één woord. Je zou het in het Nederlands ook kunnen weergeven met één woord door te zeggen: 'voldaan' of 'volbracht'. Dit woord is gericht aan jong en oud, aan iedereen die het leest en die het hoort. U krijgt deze boodschap van Godswege, opdat de Heilige Geest die zou schrijven in uw hart. En als dat gebeurt, dan wordt u een leesbare brief van Christus, als u leven mag uit dat volbrachte middelaarswerk van de Heere Jezus. 'Het is volbracht'. Dit woord heeft de

Heere Jezus gesproken na het dieptepunt van Zijn lijden. Johannes maakt in zijn evangelie geen melding van de drie uur durende duisternis en van de bange klacht, het vierde kruiswoord, door Christus uitgesproken: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?'

Vloek en schuld

Het is weer licht geworden op Golgotha. Dat zonlicht heeft Christus zo veel te zeggen, want het is de zon van Zijn Vader die weer schijnt. Dat betekent dat de Heere Jezus nu weten mag dat het duister van de vloek, van

de schuld en van de hel is doorstreden en weggenomen. Het aangezicht van de Vader is weer in gunst tot Hem gewend.

'Het is volbracht'. Hij is klaar met het werk dat Hij op Zich genomen had. Volbracht is datgene waar Hij zo tegenop had gezien, zo erg dat Hij daarvoor huiverde in de hof van Gethsémané: 'Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan'.

Zo is dit woord van de Heere Jezus een verlossingswoord, een overwinningswoord, dat in volle triomf wordt uitgesproken. De Borg heeft de gehele last die op Hem was gelegd, volbracht. Het is volbracht, voldaan, betaald. Zie dan op deze gekruisigde Zaligmaker als uw leven u lief is.

En als u Hem kennen mag door het geloof, blijf dan op Hem zien.

Wat heeft Jezus nu precies volbracht? Wat is er volbracht? Is Zijn Messiaanse werk, waarvoor Hij gekomen was, volbracht? Nee, nog lang niet! Hij moet nog sterven en opstaan, ten hemel varen, zitten aan Gods rechterhand, wederkomen ten oordeel en het Koninkrijk aan de Vader overgeven. Wat dan? Is Zijn vernedering hier volbracht? Ook niet, want Hij moet nog sterven en begraven worden. Dat behoort ook tot Zijn vernedering. Wat is het dan wel? Als Jezus zegt 'Het is volbracht', slaat dat hier in de eerste plaats op de bewuste, in lichamelijke en geestelijke pijn doorleefde vernedering. Het straflijden is volbracht.

De lijdenskelk

Het drinken van de lijdenskelk die de Vader Hem gegeven had, is volbracht. Tot op de bodem, tot op de droesem van de helse benauwdheden toe heeft Hij die leeggedronken. Volbracht is de zware taak die de Vader op Hem, als de Knecht des Heeren, gelegd had. Volbracht is de spot en de hoon die Hij ontvangen moest van de priesters en de ouderlingen van het volk, van de soldaten en van het volk. Het werk van de verzoening is volbracht.

Hij kan nu zeggen: Vader, hier ben Ik, Ik heb woord gehouden in alles wat Ik op Mij genomen had te zullen doen. Ik heb de zonde van Mijn volk

► 'Het is volbracht!' Dat is een overwinningsroep, een jubel aan het kruis.

Aanroepen

ds. P.J. de Raaf, Boskoop

geboet, Ik heb de schuld van Mijn Kerk betaald, Ik heb hun ongerechtigheid verzoend. Aan het recht van God is genoeg gedaan, de vergeving van zonden is verworven.

Aan al de eisen van Gods wet heeft Christus voldaan. De wet heeft nu haar veroordelende en verdoemende kracht verloren voor een ieder die in Hem gelooft. Wie door het geloof de toevlucht tot Hem neemt, zal ervaren dat zijn zonde is verzoend, dat zijn schuld is betaald, dat de toorn van God is geblust, dat de duivel zijn vangst is ontnomen en dat de dood is verslonden tot overwinning. Dat werk is af.

Vervuld

Wat Christus ook volbracht heeft, is de ceremoniële wet. Al die offeranden, de ceremoniën en de heilige dingen, ze wezen allemaal op Hem. En dat het waar is dat Hij het volbracht heeft, zien we als Hij de geest gegeven heeft. Dan scheurt de hand van God het voorhangsel in de tempel van boven naar beneden en ligt het heiligdom open en bloot voor iedereen te kijk. De ceremoniële wet is vervuld.

‘Het is volbracht!’ Dat is een overwinningsroep, een jubel aan het kruis. Hij sterft niet als een vertwijfelde moordenaar, maar als Eén Die volkomen zeker is van Zijn zaak. Hij sterft als Borg, als Middelaar, als Plaatsbekleder voor mensen die zelf voor God niet kunnen bestaan.

Christus zegt niet: ‘Ik heb het volbracht’, maar: ‘Het is volbracht’.

Hij zoekt Zichzelf niet. Christus is geen heldhaftige martelaar. Hij spreekt hier vanuit Gods raadsplan. Hij bedoelt ook niet Zijn eigen eer, maar de eer van Degene Die Hem gezonden heeft.

Wat is het erg als u deze liefde van Christus versmaadt. Dan blijft er geen slachtoffer meer over voor onze zonden. Het leven onder de wet is zo hard en het leven uit de genade is zo vreugdevol en zalig. Rechtvaardiging en heiliging liggen in deze overwinningssuitroep besloten. Het is als een nimmer opdrogende bron van altijd nieuwe verkwikking en vertroosting. ♦

► slot volgt

En het zal geschieden, al wie den Naam des HEEREN zal aanroepen, zal behouden worden; want op den berg Sion en te Jeruzalem zal ontkoming zijn, gelijk als de HEERE gezegd heeft; en dat bij de overgeblevenen, die de HEERE zal roepen.

Joël 2:32

In Joël 1 hoorden we de eerste aankondiging van de dag des Heeren. In Joël 3 lezen we over het aanbreken van de dag des Heeren. In Joël 2 gaat het over de voorbereiding op de dag des Heeren. Dit rijke hoofdstuk eindigt met vers 32. Een kerntekst uit Joël die zowel door Petrus als door Paulus wordt aangehaald (Hand. 2:21 en Rom. 10:13). Een kostbare tekst met een driedubbele belofte.

De eerste belofte

De eerste belofte is gericht aan mensen die de Heere aanroepen. Dat is het onmiskenbare gevolg van de werking van de Pinkstergeest in het hart. Een zelfingenomen mens wordt zondaar voor God. Een jongere ziet de leegte van zijn leven en kan zonder de Heere niet meer verder. Alle rust verdwijnt uit je leven.

Afwachten gaat niet langer. Je gaat, net als de hoorders van Joëls profetie, roepen tot de Heere. Kanttekening 44 in Handelingen 2 legt zo treffend uit wat dat is: *Dat is, Hem voor den Zaligmaker met waar geloof erkennen, de zaligheid in Hem alleen zoeken, Hem om dezelve, alsook in alle noden, aanroepen, en Hem recht dienen.* Wie niet meer zonder de Zaligmaker kan, gaat roepen. Ook al ken je Hem niet en zie je Hem niet. En aan die roepers belooft Christus: je zult behouden worden. Houd maar aan en grijp maar moed. Roepers worden écht verhoord.

De tweede belofte

Wanneer de Pinkstergeest werkt in je leven, komt de eeuwigheid dichtbij. De dag des Heeren wordt een naderende werkelijkheid. Je krijgt een Schuilplaats nodig. Behoud voor

je ziel. Met alle theoretische kennis weet je dan niet waar je het zoeken moet. Maar nu wijst de Heere ook in Joël 2 de plaats van ontkoming aan: de berg Sion en in Jeruzalem. De plaats van de bediening der verzoening. Oudtestamentisch de tempel, waar het bloed van de offerdieren stroomde. Nieuwtestamentisch de samenkomst van de gemeente waar het bloed van Christus druipt vanaf de kansels in de verkondiging van het Evangelie. *Gelijk als de HEERE gezegd heeft.* Keer op keer verzekert Hij dat er ontkoming is in Christus Jezus. Die gekruisigd is in... Jeruzalem! Door het geloof gaan onrustige zondaren tot Hem. En vinden in Hem hun vrede.

De derde belofte

Zullen er wel aanroepers zijn? Zullen er wel mensen zijn die ontkoming zoeken? Zeker wel, daar staat de Heere Zelf voor in. Het zijn “overgeblevenen”. De meerderheid leeft helaas alleen voor het hier en nu. Luistert niet naar de waarschuwingen en legt de nodigheden naast zich neer. Maar er zullen altijd anderen zijn. Een overblijfsel naar de verkiezing der genade. Zij worden door de Heere geroepen. Innerlijk, onwederstandelijk, krachtig en liefelijk. Let op de volgorde: degenen die de Heere roept, gaan Hem aanroepen. En degenen die Hem aanroepen, doen dat omdat Hij hen eerst riep. *God zoekt de ziele eerst, eer zij Hem zoeken konde. De ziele, die God zoekt is reeds van Hem gevonden.* Zo eindigt Joël 2 in genade en genade alléén. En dat is de enige troost in aanloop naar de dag des Heeren.

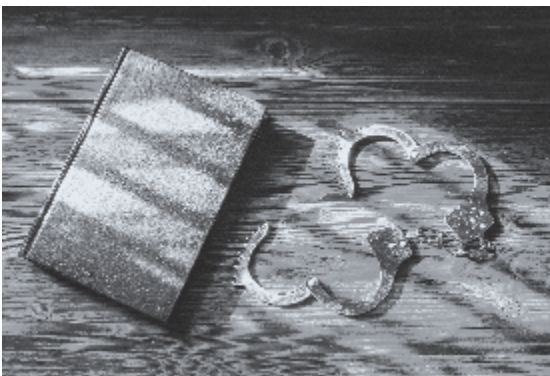
► wordt vervolgd

Gedenk de gevangenen

Materiële en geestelijke hulp voor de Vervolgde Kerk

ds. C. van Ruitenburg, voorzitter deputaatschap Bijzondere Noden

Vanuit de Generale Synode heeft het Deputaatschap tot Hulpverlening in Bijzondere Noden sinds 2016 de taak om de Vervolgde Kerk te ondersteunen. Wat is hierin de opdracht vanuit de Bijbel? In twee artikelen staan we stil bij onze opdracht. In dit eerste artikel doen we dat aan de hand van een Bijbelse verkenning en een persoonlijke ontmoeting.

Als we spreken over de Vervolgde Kerk, bedoelen we daarmee iedereen die vanwege het geloof in de Heere Jezus vervolgd en verdrukt wordt. Veel mensen denken daarbij als eerste aan China en Noord-Korea, maar wereldwijd worden christenen achtergesteld en zelfs gemarteld. Dat hebben zij dus over voor hun geloof ...

Gedenken en helpen

In Hebréeën 13 vers 3 lezen we: 'Gedenkt de gevangenen, alsof gij medegevangen waart; en degenen die kwalijk behandeld worden, alsof gij ook zelve in het lichaam kwalijk behandeld waart'. Deze tekst roept ons op om juist de medegelovigen die het moeilijk hebben te gedenken en te helpen. Dat kan in de eerste plaats door het gebed, maar ook door te

delen van onze overvloed. Op verschillende plaatsen in de Bijbel komen mensen naar voren die vervolging ondergingen en daarin ook door God gezegend werden. Denk bijvoorbeeld aan Petrus en Johannes in Handelingen 4 en Stéfanus in Handelingen 7. En is het niet de Heere Jezus Zelf die in Mattheüs 5 vers 10 zegt: 'Zalig zijn die

vervolgd worden om der gerechtigheid wil; want hunner is het Koninkrijk der hemelen?'

Diaconaat

Bijzondere Noden is een diaconaal deputaatschap. Hulp aan de Vervolgde Kerk brengt ook een diaconale taak met zich mee. Daarbij gaat het om voorzien in concrete materiële behoeften, maar altijd vergezeld van het Woord. In het formulier om diakenen te bevestigen staat immers: 'Waartoe zeer goed is, dat zij niet alleen met de uiterlijke giff, maar ook met troostelijke redenen uit het Woord Gods, aan de armen en ellendigen hulp bewijzen'.

Hand op de Bijbel

Als we op bezoek gaan bij vervolgd christenen, komen we bijvoorbeeld

in Jordanië terecht. Meer dan vijfenegentig procent van de bevolking is daar moslim en straat evangelisatie is in Jordanië verboden. Toch vluchten mensen uit omliggende landen naar dit land.

In Jordanië bevond zich zo'n vluchteling die van huis uit moslim was, afkomstig uit een heel gesloten land. Hij had een vrouw en een aantal kinderen. Toch voelde hij zich niet op zijn gemak, hij dacht: er moet meer zijn. Dat maakte hem onrustig.

Op een nacht stapte hij in een auto en reed de woestijn in. Toen hij uitstapte, zag hij de maan en ontelbare sterren aan het firmament. Heel eenvoudig vroeg hij: 'Heere, als U bestaat, wilt U dan tot mij spreken?' Daarop voelde hij lemand naast zich en hoorde hij een stem: 'Zie, hier ben Ik'. Deze God moet ik leren kennen, dacht hij.

Hij ging naar het buitenland voor een Bijbel, maar bij terugkomst werd hij gevangengezet. De strepen en littekens op zijn buik verraden wat daar gebeurde. Thuis had hij geen leven meer, waarop hij dus vluchtte naar Jordanië. Daar leest hij nu wel drie tot vier uur per dag in de Bijbel.

Of hij boos was om alles wat hem is overkomen? Met een hand op de Bijbel verklaarde hij: 'Nee, ik ben juist dankbaar. Ik ben door Gods voorzienigheid bij het Woord gebracht en verlang Hem te kennen'.

Een spiegel voor ons

Dan word je stil, beschaamd en verwonderd. De Heere werkt wereldwijd hetzelfde, ook in de hoofdstad van dit Midden-Oosterse land. En door middel van hulp in het tijdelijke én in het geestelijke mag het deputaatschap Bijzondere Noden daar een steentje aan bijdragen.

Tegelijkertijd is deze man wel een spiegel voor ons als reformatorische christenen. Want beseffen wij hoe bevoorrecht we zijn? Zijn wij ook zo aan het Woord gebonden, of proberen we vooral ons eigen leventje piekfijn in orde te hebben? Laat deze broeder ons tot voorbeeld zijn! ♦

Dit is deel 1 in een tweeluik rondom het deputaatschap Bijzondere Noden en de Vervolgde Kerk. Volgende week deel 2: hoe gaat Bijzondere Noden praktisch te werk?

Holocaustmuseum

ds. W. Silfhout, Veenendaal

De opening van het Nationaal Holocaustmuseum ging gepaard met felle demonstraties, die zich in het bijzonder richtten tegen de aanwezigheid van de Israëlische president Yitzhak Herzog.

Helaas moest die opening kennelijk op zondag plaatshebben. De demonstranten uitten hun bezwaren wel tegen de aanwezigheid van de Israëlische president, maar het ging hen natuurlijk om de actie van Israël in Gaza. De openingsceremonie van het nieuwe Holocaustmuseum gebeurde op de plek waar een paar dagen na de bevrijding, op 9 mei 1945, Joodse overlevenden zich verzamelden bij de Portugese Synagoge in Amsterdam. Daar keken ze rond of ze overlevenden zagen. Daar baden ze samen, zongen het Wilhelmus en herdachten degenen die niet terugkwamen. Driekwart van de Nederlandse Joden werd vermoord.

Na de oorlog was er doorgaans weinig oog voor het verschrikkelijke leed dat de Joden had getroffen.

Het heeft bijna 80 jaar geduurd voordat daar meer aandacht voor kwam. Het aantal Joden dat de massamoord heeft overleefd, wordt steeds minder. Dat dit vreselijke gebeuren nu uitgebreid wordt belicht in dit museum is een goede zaak.

Antisemitisme

Al zou het alleen maar zijn om een tegenwicht te bieden tegen het meer en meer oplevende antisemitisme. Daarom noemde koning Willem-Alexander de Holocaust een les voor nu: 'Het is aan ons allemaal om te voorkomen dat antisemitisme leidt tot een orkaan die alles wat ons lief is omverblaast. Laten we nooit vergeten: Sobibor begon in het Vondelpark, met een bordje 'Voor Joden verboden'.

Daarom is dit museum ook bedoeld om te voorkomen dat het van kwaad tot erger gaat: de nazi's vermoordden in Europa ongeveer zes miljoen Joden. Dit voor het voetlicht te brengen,

► Koning Willem-Alexander bij de opening van het Nationaal Holocaustmuseum: 'Laten we nooit vergeten: Sobibor begon in het Vondelpark, met een bordje 'Voor Joden verboden'.

kan helpen dat het 'nie wieder' niet alleen een wens is, maar ook zal worden nagekomen.

Na de Tweede Wereldoorlog was iedereen ervan overtuigd dat dit niet meer zou moeten gebeuren. Het toenemende antisemitisme doet velen vrezen dat wat er gebeurd is zo maar weer kan gebeuren.

Protest

Zowel de actievoerders als zij die de openingsplechtigheid bijwoonden, waren het over één ding met elkaar eens. Allen vinden dat de Holocaust niet meer mag gebeuren. Daarom klonken er bij allen dezelfde woorden: 'nie wieder ist jetzt', of: 'never again is now': nooit weer is nu.

Toch vonden de demonstranten dat de Joodse geschiedenis van vervolging en uitroeiing, die in het museum

zichtbaar zal zijn, wordt gebruikt om het Israëlische geweld in Gaza te vergoelijken. Sommigen vinden dat de Holocaust wordt gebruikt om een andere genocide (volkerenmoord) te legitimeren. Sommige demonstranten zetten hun protest bij door te gooien met vuurwerk en met eieren en door op politiebussen te klimmen of die te beschadigen. Daar valt natuurlijk geen goed woord over te zeggen.

Hebben zij wel een punt met te stellen dat de enige plek voor de Israëlische president het Internationaal Strafhof is vanwege de scherpe uitlatingen die hij heeft gedaan na de aanval van Hamas op 7 oktober? De uitlatingen van Herzog zijn door Zuid-Afrika gebruikt als bewijs voor genocidale intenties van de kant van Israël.

Diepe sporen

Dezelfde president moest het bloed van zijn schoenen wassen, toen hij terugkwam van de plek waar honderden van zijn burgers waren afgeslacht. Dit en de talrijke beelden van de beestachtige daden van de terroristen op 7 oktober hebben bij de Israëliërs diepe sporen nagelaten. We moeten niet vergeten dat iedereen wel weet van familie of vrienden die zijn vermoord. Er zitten nog vele gijzelaars in Gaza. Ook, en dat lijken de demonstranten te vergeten, dat niet Israël deze oorlog is begonnen en dat Hamas er geen geheim van maakt dat ze alle Joden willen uitroeien en de gruwelen van 7 oktober zullen herhalen, zodra ze daarvoor de kans krijgen.

Is daarmee alles wat Israël doet goed te praten? Nee, maar het is wel nodig om bij onze oordeelsvorming deze dingen niet buiten beschouwing te laten.

Daarvoor kan het Holocaustmuseum een bijdrage leveren en het besef vergroten dat iets wat klein begint zomaar op iets groots en vreselijks kan uitlopen. Daar zijn ook de vele slachtoffers in de Gazastrook het bewijs van.

Protesten zoals die plaatsvonden bij de openingsplechtigheid van het Holocaustmuseum helpen daarbij niet. Een christen heeft een beter wapen, het gebed voor Joden en Palestijnen. ♦

Een veilige Ark in sombere en stormachtige dagen

Thomas Brooks

uitg. Den Hertog; 238 blz., € 28,50.

Dat de godzalige Thomas Brooks 'sombere en stormachtige dagen' heeft beleefd, zoals de titel van dit boek het verwoordt, dat is wel zeker. Deze puriteinse godgeleerde geeft er blijk van werkelijk en in de diepe zin van het woord 'van God geleerd' te zijn. Het boek opent met een levensbeschrijving van Brooks door de vertaler. Vervolgens lezen we de 'opdracht', zoals Brooks die heeft verwoord. De tekst waarop dit boek is gebaseerd, is Klaagliederen 3 vers 24: 'De HEERE is mijn Deel, zegt mijn ziel, daarom zal ik op Hem hopen'.

Het lokt aan om op ieder hoofdstuk uitvoerig in te gaan, maar daar is deze recensie

niet voor bedoeld. Duidelijk legt Brooks uit wat het is om God tot uw Deel te hebben, wat daarvoor de gronden zijn en wat de toepassing van deze waarheid is. Daarna behandelt Brooks heel pastoraal de vragen die in de ziel kunnen leven. Daarbij spoort hij aan om te mogen weten dat God uw Deel is. Hij beantwoordt vragen en geeft nuttige raad.

Het liefdevolle en pastorale element gaat gepaard met grote ernst. Ik denk aan de bladzijden 200 tot en met 203. Opvallend en bemoedigend vond ik ook het stukje over de onderscheiden standen in het geestelijk leven, zoals in alle eenvoud blijkt op de bladzijde 223 tot en met 225. Eenvoudiger kan het bijna niet verwoord worden.

De Heere stelle dit boek, dat voor het eerst in het Nederlands is vertaald, tot een rijke zegen.

ds. A.J. de Waard, Urk

Veranderen van kerk.

Hoe gereformeerd en evangelisch elkaar kunnen versterken

Gertjan Oosterhuis

uitg. Buijten en Schipperheijn; 160 blz., € 18,-.

Kerkelijke jaarboeken laten zien dat elk jaar veel gemeenteleden van kerk veranderen. Gelukkig is er veel kerkelijke trouw, laten we dat niet vergeten. Maar, de andere kant is er ook. Voor heel wat mensen betekent bijvoorbeeld een huwelijk of een verhuizing dat men zich ook 'oriënteert op een kerk die bij hen past'. Een eerder gegeven jawoord lijkt dan niet zwaar te wegen.

'We zeiden toch geen ja tegen de kerk, maar over ons geloof in de Bijbel', zo kun je dan horen.

Ook andere kerkverbanden hebben te maken met een grote uitstroom van leden naar andere kerken. Het boek "Veranderen van kerk" brengt de uitstroom vanuit de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt naar evangelische gemeenten in kaart. Dit gebeurt niet alleen door getallen, maar ook door interviews met 'overstappers'. Duidelijk wordt dat de uitstroom richting de evangelischen fors toenam toen het kerkverband zelf evangelischer van karakter werd. Vertaald naar onze tijd betekent dit

dat het toelaten van evangelische Sela-liederen op bijvoorbeeld een vereniging of in de school de drempel naar een evangelische geloofsbeleving lager maakt. Dus, kerkenraden, schoolbesturen, let op uw zaak! Door dit boek leren we de mensen kennen die zich aangetrokken voelen tot evangelische gemeenten. Zulke jongeren kunnen op onze catechisatie zitten! Hebben we echt goede antwoorden op hun vragen? Dan moeten we in elk geval grondig onderlegd zijn in de Schrift en de gereformeerde leer.

Het onderzoek laat ook zien dat mensen die overstapten naar evangelische gemeenten daar weleens wat missen. Wat? Diepgang in de boodschap, eenvoud in de eredienst, het zingen van de psalmen. Laten we deze zaken dus niet vergeten. "Veranderen van kerk" is een leerzaam boek. Een minpunt is dat de auteur tamelijk ver gaat richting de evangelische beweging. Zo zouden gereformeerden, vindt hij, hun bezwaren tegen overdoop kunnen heroverwegen. Wat hem betreft mogen gereformeerd en evangelisch best dichter naar elkaar toegroeien. Veel te dicht, naar mijn overtuiging. Want er is een forse kloof tussen een evangelische geloofsbeleving en de geloofsbeleving die we aantreffen in onze Heidelbergse Catechismus.

ds. J.M.D. de Heer, Rotterdam

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Haamstede,
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord;
te Middelburg-Centrum,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk;
te Vlissingen,
ds. J. IJsselstein te Kapelle-Biezeling;
te Wageningen,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid;
te Westkapelle,
ds. H.E.P. Fortuijn te Zwijndrecht;
te Wolphaartsdijk,
ds. A.H. Verhoef te St. Catharines
(Ontario, Canada).

BEDANKT

voor Hardinxveld-Giessendam,
ds. H.A. van Zetten te Nieuw-Beijerland;
voor Ouddorp,
ds. G.J.N. Moens te Middelharnis.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS BARNEVELD 9 FEBRUARI 2024

Namens de roepende kerk van Rhenen opent ds. F. Mulder de vergadering op de gebruikelijke wijze. In zijn welkomstwoord wijst hij op de ambtsjubilea van ds. B.J. van Boven, A. Waaijenberg (De Valk-Wekerom) en R. Randewijk (Scherpenzeel). Verder vermeldt hij dat het in november 40 jaar geleden was dat de gemeente van De Valk-Wekerom werd geïnstitueerd. Enkele namen van hen die hun ambt hebben neergelegd, worden genoemd. De gemeenten zijn vertegenwoordigd door 11 predikanten en 15 ouderlingen.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. E.J. Boudewijn; assessoren ds. F. Mulder en ds. G.P. van Nieuw Amerongen; quaestor J.M. van Koeveringe; scriba L.J. Wisse. Naar aanleiding van de notulen en de classicale ambtsdragersbijeenkomst over Interne eenheid wordt gekozen voor een vervolgbijeenkomst met een praktische gedachtenwisseling door de classispredikanten.

Ouderling Van Koeveringe legt na 16 jaar zijn quaestorschap neer in verband met zijn werk. De preses spreekt woorden van dank, wijst op het vele werk waartoe de Heere krachten gaf en overhandigt een blijk van waardering. In enkele woorden bedankt de quaestor; hij heeft geprobeerd met Gods hulp het werk te doen en wenst allen Gods zegen toe. In een vrije stemming wordt ouderling B. Paanstra tot quaestor gekozen.

Het onderzoeksrapport van classiscommissie 'Financiële ondersteuning Evangelisatie aan classis Amsterdam' is een verkenning. Na een breed gesprek over classicale betrokkenheid wordt de classiscommissie gevraagd om de optie waarbij de classis met name ondersteunt in financiële zin verder te onderzoeken.

Een kerkenraad vraagt aandacht voor wijzigingen van naamsvermelding, mede gezien de maatschappelijke ontwikkelingen. In de deputaatschappen Kerkrecht en Kerk en Overheid wordt hierover nagedacht. Het deputaatschap Kerkrecht zal te zijner tijd

hierover rapporteren op de Generale Synode. De algemene lijn is: naamsvermelding gelijk houden aan de formele registratie van de burgerlijke stand. Het tegelijk vasthouden aan de Bijbelse lijn vraagt getrouwheid en pastorale voorzichtigheid.

De kerkenraad van de gemeente te Ede schrijft in haar Rapportage vervolgonderzoek Ede dat er oplossingsrichtingen zijn onderzocht en overleg met Barneveld-Zuid en De Valk-Wekerom is gevoerd. Het bracht geen oplossing. Na bespreking besluit de vergadering tot het voorgestelde vervolgesprek onder leiding van ds. F. Mulder en de emerituspredikanten ds. J. Schipper en ds. W. Silfhout.

Zonder aanwezigheid van belangstellenden wordt een ingekomen brief besproken en niet ontvankelijk verklaard.

Een voorstel kerkvisitatie wordt overgenomen. Opgemerkt wordt dat het verslag van het college van visitatoren wat uitvoeriger mag zijn.

De afgevaardigden naar de Particuliere Synode Oost op 16 mei te Rijssen zijn: ds. B.J. van Boven, ds. B. Labee, ds. G. van Manen, ds. F. Mulder, en de ouderlingen K. Karels, J.M. van Koeveringe, P.W. Moens en L.J. Wisse. De volgende classis wordt samengeroepen door de gemeente Scherpenzeel, op vrijdag 28 juni en/of 13 september 2024. Ouderling P.W. Moens van de roepende kerk eindigt de vergadering met dankgebed.

L.J. Wisse, classisscriba

Berichten

BIJeenKOMST ADOPTIEVERENIGING

Op zaterdag 6 april (14.00-16.30 uur) organiseert de Adoptievereniging Geref. Gezindte een landelijke bijeenkomst in de congreszaal van Driestar Educatief, Burg. Jamessingel 2 te Gouda. Er is een lezing over 'Adoptiegezinnen: zo

gewoon, maar soms ook anders...'. Leden en belangstellenden zijn welkom. Meer info: www.avgg.nl

AUTOPUZZELRIT ERMELO

De jeugdverenigingen in Ermelo hebben voor Tweede Paasdag een autopuzzeltocht georganiseerd.

De opbrengst is voor de JBGG-actie 'Bijbel binnen bereik'. Aanmelden: www.gergemermelo/puzzelrit

VERKOPINGEN

Krabbendijke - Kerk Geref. Gemeente, woe. 27 maart, 14.00-16.30 uur en 19.00-20.00 uur, verkoping t.b.v. zending

en evangelisatie.

Nunspeet - Kerk Geref. Gemeente, zat. 23 maart, 10.00-14.00 uur, verkoping t.b.v. zending en evangelisatie.

Scherpenzeel - Sionskerk, zat. 23 maart, 10.00-11.30 uur, verkoping van kinder- en tienerkleding t.b.v. zending in Guinee.

Stolwijk - Op zaterdag 23 maart (10.00-15.00 uur) is de jaarlijkse verkoping van de Geref. Gemeente te Stolwijk. Locatie: Verdouw bouwproducten, Middelblok 166, 2821 BR Gouderak.

ZANGAVONDEN

Ede - Petrakerk, Lunterseweg 25, vr. 22 maart, 19.30 uur, gem. koor Sela, Gert Jan Schipper, orgel; collecte voor Stichting Ismaël.

Delft - Nieuwe Kerk, maandag 1 april (Tweede Paasdag), 19.30 uur, psalmzangavond, Pieter Heykoop, orgel; ds. A. Moerkerken opening, meditatie en sluiting; collecte voor deputaatschap Israël (toegang vrij).

Dordrecht - Grote Kerk, maandag 1 april (Tweede Paasdag), 19.30 uur, psalmzangavond m.m.v. bovenstemgroepen, Martin Weststrate, orgel; leiding ds. B.J. van Boven; collecte voor GBS (toegang vrij).

Middelburg - Nieuwe Kerk, zat. 23 maart, 19.00 uur, Urker Mannenkoor Hallelujah, Harry Hamer, orgel; leiding ds. S. Maljaars; entree 5 euro (tot 12 jaar gratis), collecte voor De Oase, evangelisatiepost Merksem, Hoop voor Azië.

Woerden - Bethlehemkerk, zat. 30 maart, 20.00 uur, gem. koor Preludium en instr. ensemble.

NIEUWE ZALEN IN NUNSPEET

Vrijdag 8 maart nam de gemeente in Nunspeet haar nieuwe zalen in gebruik. Het bijbehorende parkeerterrein was al eerder gereed. In verband met een groeiend aantal verenigingen kampte de gemeente al geruime tijd met een gebrek aan zaalruimte. Nu deed zich enige tijd geleden de gelegenheid voor om een stuk grond van de buurman te kopen. Ook kwam een naastliggende woning te koop. Dit bood perspectief voor de bouw van nieuwe zalen en de aanleg van een nieuw parkeerterrein. De werkzaamheden zijn in eigen beheer uitgevoerd.

Bij de ingebruikneming las ds. A. Schot Prediker 3 vers 1 tot en met 15 en sprak over 'Een tijd om af te breken en een tijd om te bouwen. Alles heeft een bestemde tijd; en alle voornemen onder de hemel heeft zijn tijd'. Bouwcoördinator H. Westerink vertelde over het bouwproces. Ouderling J. Mooiweer vergeleek verschillende bouwwerkzaamheden met Bijbelteksten die een geestelijke betekenis hebben.

► Op de foto v.l.n.r.: Rozemarijn van den Berg, Lydia Verheul, ds. A. Schot, ouderling J. Mooiweer en Gerco van Milligen.

Kerkdiensten

ZONDAG 24 MAART 2024

Aagtekerke 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 15.00 uur ds. G. van Manen; **Aalst** 14.30 uur ds. G. Pater; **Alblasserdam** 16.30 uur ds. J. Schipper; **Alphen aan den Rijn** 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Amersfoort** 9.30 uur ds. J. Schipper en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 10.00 en 16.30 uur stud. W. de Jong; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J.

van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 18.30 uur ds. M. Joosse; **Berkenwoude** 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Clements; **Bodegraven** 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. W. Visscher; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur stud. J. Janse; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 10.00 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Capelle aan den IJssel-West** 15.30 uur stud. R.T. Michielse; **Delft** 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Den Haag-Scheveningen** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Den Helder**

15.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Deventer** 14.30 uur ds. S.W. Janse; **Dinteloord** 14.30 uur (H.D.) ds. C. van Ruitenburg; **Doetinchem** 15.00 uur ds. J. Beens; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. P.G. Heijkamp; **Eindhoven** 14.30 uur ds. E. Bakker; **Emmeloord** 9.30 en 16.00 uur ds. W.A. Zondag; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.00 uur ds. A. Schreuder; **Enter** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Ermelo** 18.30 uur stud. J. Kroon; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 18.00 uur ds. A.E. Brijder; **Goudswaard** 19.00 uur ds. W.J. Karels; **'s-Gravensande** 9.30 (H.A.) en 15.30

uur ds. H. Brons; **Groningen** 15.30 uur ds. A. Schot; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; **Hendrik-Ido-Ambacht** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 10.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. S. Maljaars; **Hoofddorp** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Hoogeveen** 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. A.J. de Waard; **Houten** 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. W. Harinck; **Kampen** (locatie: Bovenkerk, Kampen) 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; **Kapelle-Biezelinge** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; **Katwijk aan Zee** 10.00 en 16.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Klaaswaal** 9.30 en 18.00 uur stud. R.T. Michielse; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 10.00 en 16.00 uur ds. C. van Krimpen; **Krabbendijke** 9.30 uur ds. P.C. Vlot en 18.00 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Lelystad** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Lisse** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Marknesse** 19.00 uur ds. A.J. de Waard; **Meeuwen** 16.00 uur ds. B. Labee; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 15.00 uur ds. M. Blok; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. H.J. Agteresch; **Middelburg-Zuid** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Mijdrecht** 15.30 uur ds. W. Mouw; **Naaldwijk** 9.30 en 16.00 uur ds. B.J. van Boven; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Nieuwdorp** (locatie: Coudorp 41) 14.00 uur stud. J. Janse en 18.30 uur ds. M. Karens; **Nieuwe-Tonge** 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. J.B. Huisman; **Nieuwer Ter Aa** 10.00 en 18.30 uur ds. W. Mouw; **Nieuwerkerk** 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Nijkerk** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 14.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Oostburg** 10.00 (H.A.) en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Oosterland** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. K. Boeder en 14.30 uur ds. J.B. Huisman; **Oostkapelle** 19.00 uur ds. J. IJsselstein; **Oostvoorne** 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Oppendoes** 10.00 en 18.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Ouddorp** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. M. Blok; **Oude-Tonge** 16.00 uur (H.D.) ds. K. Boeder; **Oudemirdum** 19.00 uur ds.

R.A.M. Visser; **Poederrijen** 9.30 uur ds. C. Sonneveld en 18.30 uur ds. P.C. Vlot; **Poortugaal** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Poortvliet** 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Puttershoek** 15.30 uur ds. P.C. Vlot; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Ridderkerk-Slikkerveer** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Rijssen-Noord** 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rilland-Bath** 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. S. Maljaars; **Rotterdam-Alexanderpolder** 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Centrum** 9.30 en 16.00 uur ds. W.J. Karels; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenzeel** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sint Philipsland** 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Sliedrecht** 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; **Soest** 9.30 en 16.00 uur ds. D. de Wit; **Spijkensisse** 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Sprang-Capelle** 15.00 uur ds. C. Sonneveld; **Terwolde-De Vecht** 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. P.D. den Haan; **Tholen** 10.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. B. Labee; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. A.A. Brugge; **Vlaardingen** 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Vlissingen** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Karens; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; **Westkapelle** 14.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westzaan** 19.00 uur stud. W. de Jong; **Wierden** 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Woerden** 10.00 en 15.00 uur stud. J. Kroon; **Wolphaartsdijk** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Zeist** 10.00 en 18.30 uur ds. W. Silfhout; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. A. Schot.

WOENSDAG 27 MAART 2024

Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; **Zwolle** 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi.

DONDERDAG 28 MAART 2024

Eindhoven 19.30 uur (Goede Vrijdag)

ds. A.A. Brugge; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. H.J. Agteresch; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur (Goede Vrijdag) ds. A. Verschuure; **Nieuwerkerk** 19.30 uur (Goede Vrijdag) ds. G. Pater; **Puttershoek** 19.30 uur (Goede Vrijdag) ds. W. Harinck; **Rijssen-Zuid** 14.15 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; **Sint Philipsland** 19.30 uur (Goede Vrijdag) ds. J.M.D. de Heer; **Spijkensisse** 19.30 uur (Goede Vrijdag) ds. G.J. Baan; **Wierden** 19.30 uur (Goede Vrijdag) ds. F. Mulder.

VRIJDAG 29 MAART 2024

GOEDE VRIJDAG

Aagtekerke 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 16.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Aalst** 17.00 uur ds. B. Labee; **Alblasserdam** 17.00 uur ds. J.M. Evers; **Amersfoort** 19.30 uur ds. W. Visscher; **Apeldoorn** 19.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 19.30 uur ds. R. Kattenberg; **Barendrecht** 19.30 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 19.30 uur ds. A. Schreuder; **Benthuisen** 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Berkenwoude** 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Bodegraven** 16.30 uur ds. W.A. Zondag; **Borssele** 16.00 uur ds. M. Boersma; **Boskoop** 18.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 17.00 uur ds. A.A. Brugge; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 19.00 uur ds. H. van der Heiden; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Den Haag-Scheveningen** 19.30 uur ds. J. Schipper; **Dirksland** 19.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Dordrecht** 19.45 uur ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 en 19.30 uur ds. J.B. Huisman; **Elspeet** 19.00 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 19.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuizen** 19.30 uur ds. G. Heijkamp; **Enter** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Ermelo** 19.30 uur stud. J. Kroon; **Genemuiden** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Gorinchem** 19.00 uur stud. R.T. Michielse; **Gouda** 19.30 uur ds. G. Clements; **Goudswaard** 15.30 uur stud. W. de Jong; **'s-Gravenpolder** 19.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 19.30 uur ds. J.W. Verweij; **Groningen**

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

16.00 uur ds. A. Verschuure; **Hardinxveld-Giessendam** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Hilversum** 19.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 16.00 uur ds. M. Blok; **Houten** 19.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Kampen** (locatie: Bovenkerk, Kampen) 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Katwijk aan Zee** 10.00 uur ds. P. Mulder; **Kesteren** 16.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 17.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 19.30 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 16.00 uur ds. J. IJsselstein; **Krabbendijke** 19.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 19.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 19.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 19.30 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 15.30 uur ds. G. van Manen; **Marknesse** 15.30 uur ds. A. Schot; **Meeuwen** 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Meliskerke** 19.30 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Centrum** 18.30 uur ds. M. Karens; **Middelburg-Zuid** 19.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Nieuw-Beijerland** 19.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** (locatie: Coudorp 41) 16.30 uur ds. S. Maljaars; **Nieuwe-Tonge** 16.00 uur ds. P.C. Vlot; **Nijkerk** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 19.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Nunspeet** 19.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 19.30 uur ds. J.J. Tanis; **Oosterland** 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Opheusden** 17.00 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 19.30 uur ds. J. van

Rijswijk; **Oudemirdum** 10.00 uur ds. A. Verschuure; **Poederroijen** 19.00 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 16.00 uur ds. W.J. Karels; **Ridderkerk** 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 17.30 uur ds. M.H. Schot; **Rijssen-Noord** 19.00 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 19.00 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 19.00 uur ds. S.W. Janse; **Rotterdam-Alexanderpolder** 19.30 uur stud. W. de Jong; **Rotterdam-Centrum** 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 19.45 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 19.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 19.00 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 19.00 uur ds. J. de Kok; **Sliedrecht** 9.30 uur ds. A.T. Huijser en 17.00 uur stud. R.T. Michielse; **Soest** 16.00 uur ds. W. Visscher; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Stolwijk** 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 16.00 uur ds. A.E. Brijder; **Terwolde-De Vecht** 19.30 uur stud. J. Janse; **Tholen** 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 19.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 19.30 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 19.30 uur ds. W. Harinck; **Veen** 19.30 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 19.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 19.30 uur ds. J.M. Evers; **Waarde** 19.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 19.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 17.00 uur ds. J. van Laar; **Werkendam** 9.30 en 19.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 18.30 uur ds. C. Harinck; **Woerden** 19.00 uur ds. W. Silfhout; **Wolphaartsdijk** 16.00 uur

ds. M. Karens; **Yerseke** 19.30 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Zoetermeer** 19.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 19.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 24 MAART 2024

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

VRIJDAG 29 MAART 2024 GOEDE VRIJDAG

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 19.00 uur evang. J. Krijgsman; **Amsterdam** (Looiersgracht 70) 19.30 uur evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 19.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 19.30 uur evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 19.30 uur evang. A. van Setten; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 19.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Op **DV 6 april** hoopt de refomatorische vereniging voor naasten van psychisch zieken "Een Handreiking" een **samen-zangavond** te organiseren m.m.v. Dick Slagman (orgel) en Leon Koppelman (panfluit). Locatie: **Schildkerk Rijssen**
Aanvang 19.30 uur, inloop vanaf 19.00 uur. De toegang is gratis.
Er zal een collecte gehouden worden ter bestrijding van de onkosten.
Een ieder van harte welkom!

LANDELIJKE PSALMZANGAVOND

D.V. MAANDAG 1 APRIL 2E PAASDAG

Toegang vrij! - **Nieuwe Kerk Delft**

Organist: Pieter Heykoop - 19.30 uur

Meditatie: Ds. A. Moerkerken

Collecte: t.b.v. Ezra for Israël (Dep. Israël)

VAKANTIE in de BETUWE op boerderij-camping DE VIJVERHOF in OMMEREN.

Tevens verhuur accommodaties.

www.campingdevijverhof.nl

0344601973/065708822

Terlouw Parket Ede, voor het leveren, leggen en renoveren van **houten vloeren**.
Bel Kees Terlouw op 06-24241402 of mail naar info@terlouwparket.nl

LDC (NeoLife): kindvriendelijke reiniger, effectief in koud en warm water.

Voor het reinigen van handen, groente, fruit, badkamer, keuken, auto, fiets, . . .
Maart-aanb. | Kommie 0634826766

www.naturalhealthproducts.nl

Twee zussen (17+21) zoeken zelfstandige woonruimte voor komend studiejaar in omgeving Ede/Barneveld i.v.m. opleiding en werk. Tel. 06-37304608

Welkom in Holten! 2-6 persoons vakantiebungalow te huur. Luxe woning, mooie tuin en prachtige omgeving. Rust, ruimte en privacy. www.deholterveste.nl

Logeer- en dagopvang De Uiltjes in Woudenberg

Kleinschalige opvang voor kinderen met ASS, LVB, ADHD etc.
Voor meer informatie:
Fam. Meijer, 06-16140205
www.logeeropvangdeuiltjes.nl

Genieten van Hollandse gastvrijheid in een Duitse sfeer

Ons hotel beschikt over hotelkamers voor 2 personen tot volledige ingerichte appartementen tot 7 personen. Kom naar het mooiste plekje in het Sauerland.

Landhaus FORRA
Tel.: +49 2975228

Heeft u iets te vieren? Informeer naar de mogelijkheden

www.landhausforra.com

Nieuw in de Ablasserwaard!

VERGADEREN | OVERNACHTEN | GENIETEN

0183 - 741 030
WWW.MARIAHOEVE-HOORNAAR.NL

Te huur: MELISKERKE, nette tussenwoning, 2km van Zoutelande (strand), 4-5 pers., 12-7 tm 24-7. 0631068228

Last van stress of voel je je opgebrand?
Zoek je deskundige hulp waar je snel terecht kunt?
www.carienvandenberg.nl

begrafenisverzorging

Wij verzorgen alleen begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar én beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
T 0548 540 053

Regio Veluwe en omliggende gebieden
T 0577 401 689

Natuurlijk verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

SOETENDAAL BOUW

Voor al uw bouw, verbouw en renovatie projecten
www.soetendaalbouw.nl

Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een waardige, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken

Begrafenisverzorgers G.M. (Gerard) van Lagen

0342 - 783 000

Dag en nacht bereikbaar en beschikbaar

www.BBVer.nl

Op vakantie of er even tussenuit?
Welkom in ons vakantie-appartement voor 2 personen tussen Middelburg en Veere, www.kleinsintjan.nl

Nog slechts enkele **complete Schipperssets** op voorraad. Dit zijn boeken die thuishoren in elke boekenkast.
www.ramshoorn.nl

Stolk Orgels | 1988 JAAR 2023

DE SPECIALIST IN:

- DIGITALE ORGELS
- ZAAL- EN KERKORGELS
- HAUPTWERKORGELS
- VERHUUR

NIEUWERKERK A/D IJssel | **KRABBENDIJK**
Vrijheidslaan 55 | Oostpolderweg 1s
0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

Begrafenisonderneming

Treur

tel. 030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl
begrafenisondernemingtreur.nl

Van der Boom Boeken en Muziek

Voorstraat 41
3245 BG Sommersdijk
Telefoon 0187 - 48 26 14
www.boekhandelvanderboom.nl
E-mail: info@boomboek.nl

BOEKEN EN MUZIEK VAN DER BOOM

Den Hollander begrafenisverzorging

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

010 - 460 05 09
info@tdenh.nl
www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Tevens voor mediation en zakelijke advisering.

Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
0344 - 667042 of info@rp nederland.nl

www.rpnederland.nl

Welkom terug op ons bungalowpark!

De Verrassing

Bungalowpark

AL 65 JAAR VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
0222 318906

HOEKMAN
Kantoor & Project

Levering in heel Nederland

Hoekman is uw leverancier van **tafels en stoelen** voor **kerk, vergaderzaal of consistorie**.

Maak een **vrijblijvende afspraak** bij u op locatie. U kunt dan kennismaken met onze **kwaliteit en jarenlange ervaring**.

Noordzandstraat 34 | 4401 CG Yerseke
T 0113 572907 | www.piethoekman.nl

Praktijk den Uijl

◉ HULPVERLENING

◉ COACHING

◉ TRAINING

◉ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op wiltraamdecoratie.nl

VAN MANEN
kerkinterieurs

WWW.KERKINTERIEURS.NL

Bung. Zeeland l't Ongerepte. Strand 800m! Prachtig fietsen/wandelen. Veel rust, natuur en privacy. 033 2771884
www.karensrecreatie.nl

Begravenisonderneming *de Jongh*

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begravenissen

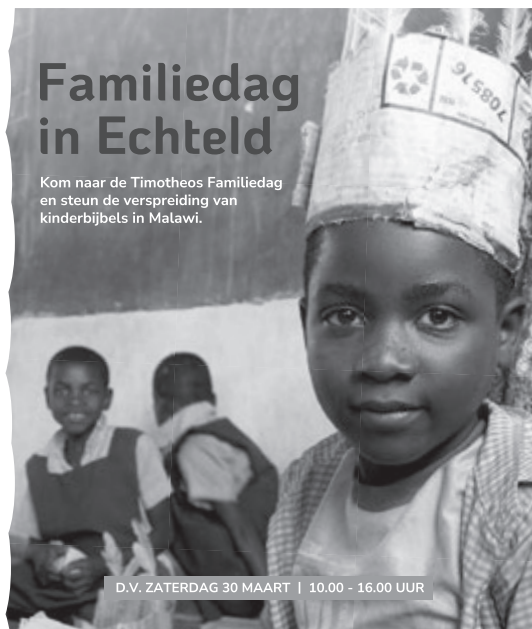
Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 611 154
Waardenburg 0418 - 652 039
Werkendam 0183 - 701 017
Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland 0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
www.begravenisondernemingdejongh.nl

Familiedag in Echteld

Kom naar de **Timotheos Familiedag** en steun de verspreiding van kinderbijbels in Malawi.

D.V. ZATERDAG 30 MAART | 10.00 - 16.00 UUR

Locatie: Duikenburg

Van alles te doen, te zien en te koop voor jong en oud!

Laura Zwofenink vertelt over de naar het Chichewa vertaalde Kijk en Luister Bijbel | Verkoopkramen | Veiling | Presentatie door veldwerker Bart Lodder | Outdoor parcours met 4WD auto | Live orgelmuziek | Knutselen met Juffrouw Jans | Quad baan | Meer dan 50 kraampjes | en nog veel meer. | Bij mooi weer Kleedjesmarkt voor kinderen aanmelden hoeft niet

Programma

11.00 uur Presentatie Laura Zwofenink
11.30 uur Veiling
14.00 uur Presentatie Bart Lodder uit Malawi
14.30 uur Veiling

timotheos.nl/familiedag

Bestel producten online en haal af op de Familiedag!
timotheos.nl/boodschappen

Timotheos

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

PH. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

 JOH. DE HEER
toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

**Adviseur Beleid & Kwaliteit
Ridderkerk**

 Sirjon
ZORGGROEF

Welkom! Meer info: sirjon.nl/vacatures

 Ezra
zorg-woonboerderij

*Voorheen
de Poedelick*

**Wij breiden uit met
woonzorg voor ouderen!**

**Werk jij met ons mee in ons kleinschalig zorgteam
op een prachtige nieuwbouwplek in Beekbergen?**

**We zoeken verschillende enthousiaste collega's
voor Woonbegeleiding:**

- Verzorgende IG/verpleegkundige
(eventueel coördinerend en/of EVV)
- Helpende
- Gastvrouw/heer

We komen graag met je in contact!

Voor meer informatie kijk je op www.ezra-zorg.nl

PAASCOLLECTE 2024

Vervolgde Kerk Midden-Oosten

Namens uw gemeente
bieden we toerusting
aan vervolgd christenen
in het Midden-Oosten.
Samen met deputaatschap
Bijbelverspreiding vragen
we tijdens de Paasdagen
aandacht voor dit werk.

Helpt en bidt u mee
voor de noden van de
vervolgde kerk in het
Midden-Oosten?

Lees meer informatie op
bijzonderenoden.nl/paascollecte

Doneren kan met de QR-code of via
NL52 INGB 0000 3074 47
o.v.v. Paascollecte

**bijzondere
noden**
handen van de kerk

B buitenpraktijk
Mark.

Buiten is er ruimte.
Ruimte voor gesprek, ruimte voor jou.

Psychosociaal therapeut
mark@buitenpraktijkmark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
buitenpraktijkmark.nl

Er even tussenuit of vakantie? Dat kan in ons comfortabel 6 pers. vakantiehuis. **NUNSPEET**, op park aan 't Veluwemeer.
www.familiehuisje20.nl

T.h. vrijstaand huis, nabij natuurgebied Yerseke, in zomervakantie, diverse activiteiten. Bel 0113-573245

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Werken waar liefde woont

Wil jij op je werk een zegen zijn voor anderen? Welkom bij Cedrah!

Een greep uit onze vacatures:

- ✓ **Teamleider Zorg**
Uitzicht (Vlaardingen)
- ✓ **Welzijnscoach**
Amandelhof (Capelle aan den IJssel) en Beth-San (Moerkapelle)
- ✓ **Activiteitenbegeleider**
Nebo (Zwijndrecht) en Beth-San (Moerkapelle)
- ✓ **Wijkverpleegkundige**
Beth-San (Moerkapelle)
- ✓ **Verpleegkundige/wijkverpleegkundige (hbo)**
Amandelhof (Capelle aan den IJssel)

cedrah.nl/werkenbij

Cedrah
Wonen · Zorg · Dienster

de SAAMBINDER

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul, ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T. 001 269 720 3533
E. saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeentengezin.nl
Studenten: www.werkgroepstudenten.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Evangelie- catechismus

Je kent vast de Heidelbergse Catechismus (129 vragen) en Kort Begrip (74 vragen).

Maar wat is 'De Evangelie-catechismus'? Geen vragenboekje, maar een lange preek over één korte vraag. De Schotse dominee R. Erskine preekte ernstig over Mattheüs 22:42: 'Wat dunkt u van de Christus?' Een preek van honderd bladzijden. Is dit zo'n héél belangrijke vraag dan? Jazeker, het is zelfs de levensvraag voor iedereen, jong en oud, voor jou en mij persoonlijk. Wat dunkt u, wat denk jij van de Christus. Geef eens antwoord.

Zeker is algemeen waar, Jezus Christus is Gods Zoon, de Gezalfde, de Messias. Toch die vraag van Jezus Zelf: wie zeggen de mensen dat Ik, de Zoon des mensen, ben? Sommigen antwoorden: Johannes de Doper. Anderen: Elia; Jeremia; een andere profeet. Johannes de Doper roept: 'Zie, het Lam Gods!' Farizeeërs spotten: Deze ontvangt de zondaars en eet met hen. Een vraat en wijnzuiper is Hij. Hoor: Anderen heeft Hij verlost, Zichzelf kan Hij niet verlossen. Velen zien in Hem Davids zoon, die de Romeinen gaat verjagen. Pilatus zegt: Ik vind geen schuld in deze Mens. De hoofdman, na Jezus' sterven: Waarlijk, deze Mens was Gods Zoon. En de discipelen, wat zeggen zij? Petrus: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods. Thomas: Mijn Heere en mijn God.

Velen noemen Hem: de Zaligmaker van alle mensen. In evangelische groepen hoor je wel: Christus is de Zaligmaker van zondaren, als jij maar eerst zelf in Hem gelooft. Tijdens huisbezoek zeggen soms jongeren eerlijk: ik heb vaak van Hem gehoord, maar het doet me weinig. Wat erg. En ouderen: Hij is wel de Zaligmaker, maar niet van mij. Maar Gods kind prijst Hem als de Schoonste van de mensenkinderen!

En jij, wie zeg jij dat Ik, de Zoon des mensen, ben? Ik hoop dat de dag dichtbij is dat je mag zeggen: Christus is... alles! ♦

Leestip: Mattheüs 22:41-46

Catechismus-les in het verleden.

P.C. Beeke, Middelburg

Uit:

Het levenslied van Robert

Ben jij een verloren zondaar, Jaimie?' vraagt Robert als hij de zieke jongen bezoekt. Als antwoord begint Jamie te huilen. Robert vraagt niet verder en begint met Alexander te praten. Jamie blijft zwijgen, zolang dominee McCheyne er is. Zijn zus Margaret is ook binnen gekomen. Als Robert weer weg is, wil ze precies weten wat de dominee gezegd heeft. Maar Jamie zegt nauwelijks iets terug. 'Zal ik een boterham voor je klaarmaken?' vraagt ze ten slotte, om toch iets voor haar broertje te doen.

'De dominee heeft het steeds over het Brood des levens. Kun jij me dat ook geven, Margaret?' vraagt Jamie opeens. 'Ik niet, maar de Heere kan en wil het geven', zegt ze. 'Ik zal voorlezen waar het in de Bijbel staat, in Johannes 6 vers 35: 'En Jezus zeide tot hen: Ik ben het Brood des levens, die tot Mij komt zal nimmermeer hongeren, en die in Mij gelooft zal nimmermeer dorsten'.

's Nachts woelt Jamie in zijn bed om en om. Hij is zo ziek en als hij moet sterven, wat dan? Maar na een paar weken wordt hij op een dag heel rustig wakker. Er ligt een zachte glans op zijn gezicht. 'Margaret, kom eens', fluistert hij. 'Ik heb gebeden of de Heere Jezus, als Hij Zijn bloed voor zondaren vergoten heeft, een weinig daarvan op mij mocht sprenkelen en Hij heeft het gedaan'.

Robert bezoekt de zieke jongen vaak. En hij wordt niet moe om over het Koninkrijk der hemelen met hem te spreken. 'Als je beter wordt, zou je dan weer gaan leven zoals je vroeger deed?' Jamie hoeft niet lang over het antwoord na te denken. 'Als Gods genade mij er niet voor zou bewaren, zou ik het zeker weer doen'. Iemand vraagt aan Margaret wanneer Jamie voor het eerst last van zijn zonden kreeg. Jamie geeft zelf het antwoord. 'Ach, daar kan ik niet op steunen, ik moet weten dat mijn zonden vergeven zijn'.

vervolgverhaal | M.H. Karels-Meeuse - uitg. Den Hertog

Vraag ^{en} antwoord

door
ds. Labee

Veranderende begrafenisgebruiken

Er zijn steeds meer veranderingen rondom een begrafenis. Naast allerlei uiterlijke veranderingen (kleding van nabestaanden én die van de begrafenisondernemer bijvoorbeeld) mag soms de familie onder andere de tekst voor de rouwdienst uitkiezen. Ook kiest men onder ons steeds meer voor een natuurbegrafenis. Wilt u er wat over schrijven?

Vervreemding

We willen er met voorzichtigheid over schrijven omdat een begrafenis een familieaangelegenheid betreft en er ook plaatselijke verschillen in gewoonten en gebruiken zijn. Eerder hebben we gepleit voor het invullen van een laatste wilsbeschikking waarin bijvoorbeeld de wens over gepaste kleding kan worden opgenomen naar de ernst van het ogenblik. Ook is het van groot belang een 'eigen' begrafenisondernemer te vragen die alles in de 'oude' lijn ordelijk en waardig regelt.

Belangrijk is verder om op de hoogte te zijn van de plaatselijke gebruiken en gewoonten in een gemeente. Het is opmerkelijk dat men soms een 'heel leven' heeft meegemaakt met een plaatselijke gemeente en bij het naderende levenseinde - of na het sterven van een geliefde - de 'regels' ontdekt of zelfs gaat aanvechten... Nog kwalijker is het als men meent dat een predikant een soort ceremoniemeester is, die alle geuite wensen samenvoegt in een liturgie naar de wens van de familie. En natuurlijk is er ook de andere kant. Een dienaar van het Goddelijke Woord mag en moet proberen - binnen de grenzen die het Woord en de kerkenraad geeft - het gesprek aan te gaan. Ook onder ons zijn er heel wat ouders waarvan de kinderen zo anders denken en willen dan onze gewoonten en gebruiken zijn. Soms kan er op eenvoudige wijze een brug naar de familie worden geslagen door rustig uit te leggen wat het Bijbelse grondpatroon is. Het gaat er in een rouwdienst niet om allerlei herinneringen van de overledene te noemen of te roemen. Het Woord van God moet opengaan met een boodschap voor de achtergeblevenen. De ernst van dood, graf en eeuwigheid moet worden voorgesteld

én het eeuwig wel of eeuwig wee. Soms geeft de Heere - óók onder minder- of anderskerkelijke nabestaanden - zoveel opening dat nog een laatste keer de boodschap van zonde en genade aan het hart mag worden gelegd. Met de woorden van de apostel uit Romeinen 6 vers 23: 'Want de bezoldiging der zonde is de dood, maar de genadegift Gods is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heere'.

Verwachting

Wat een natuurbegrafenis betreft, er zijn best wat fundamentele bezwaren te noemen. De stichting natuurbegraafplaats-waaromniet.nl wijst erop dat er veel schade wordt aangericht in natuurgebieden en dat het risico op graven in de bodem door allerlei wild naar begraven lichamen groot is. Ernstiger is de trend die wijst op een terugkeer naar het voorchristelijk heidendom. Het ontbindingsproces wordt omschreven als de eenwording met de natuur. Een Bijbelgetrouwe christen weet dat de dood de straf van God op de zonde is: 'want gij zijt stof en gij zult tot stof wederkeren' (Gen. 3:19b). De bloem van ons leven zal eens afvallen. De dood hoort niet bij het leven, het is - ook voor een kind van God - de laatste vijand.

Lezer(es), is er dan die verwachting van de 'wederopstanding des vleses', waar ons troostboek van spreekt? We lezen in antwoord 57 van de Heidelbergse Catechismus: 'maar dat ook dit mijn vlees, door de kracht van Christus opgewekt zijnde, wederom met mijn ziel verenigd en aan het heerlijk lichaam van Christus gelijkvormig zal worden'. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.